

BOEK BESPREKING



K. Falck: *Einführung in die Werkstoffkunde für Zahnärzte.* 207 pag., 76 afb. Prijs: in Duitsland ing. R.M. 8.40 geb. 10.—, in het buitenland ing. R.M. 6.30, geb. 7.50. J. Lehmanns Verlag München—Berlijn.

Dit boek wordt ons gezonden met het verzoek het uitvoerig te bespreken en den prijs te vermelden. In het laatste opzicht komen wij den uitgever te gereeder tegemoet, nu voor dezelfde uitvoering zelfs twee prijzen worden genoteerd. De uitvoerigheid bepalen wij liever zelf. Duidelijkheid echter garandeeren wij. Het werk verdient immers een duidelijke bespreking, omdat dit *soort* boek gesignaleerd dient te worden. Wij achten in alle bescheidenheid ons hiertoe in staat, omdat wij meenen het terrein der „Werkstoffkunde” te kunnen overzien; wij achten met dezelfde gevoelens ons hiertoe verplicht omdat onze beoordeeling in zuiver Nederlandsche termen een *veroordeeling* moet zijn.

Wij onthouden ons daarbij van politieke of oeconomische beschouwingen. Wij zoeken in zelfbeperking een redelijke zekerheid. Zelfs zullen wij trachten naar een zekere redelijkheid. Binnen onze muren zij dus slechts toegelaten, wat zich aandient, voorzien van de geloofsbrieven der wetenschap. Dit boek heeft het uiterlijk en de pretentie van een wetenschappelijk boek. Maar wij vergeten niet: de wetenschap is geen koopvrouw, die debiet zoekt. Zij is een hoogvaardig en streng heerscheres; zij erkent boven zich slechts één macht... de waarheid! Zij zwoegt en slooft slechts voor de uitbreiding van één rijk.. dat der waarheid! Wikkend en wegend en scherp onderscheidend stelt zij van dat rijk de grenzen vast.

In zijn voorwoord deelt *Falck* ons mede, dat hij in verband met de bedoelingen van den „Führer und Reichskanzler” slechts Duitse stoffen en fabrikaten zal behandelen. Aan dit programma houdt hij zich trouw. Vrijwel nergens komt zelfs de naam van een niet-Duitsch materiaal voor. Op meer dan één plaats wordt het Duitse product geprezen. Wij nemen aan, dat dit zijn opdracht was, en vallen hem niet hard hierover.

In de eerste plaats echter constateeren wij bij den schrijver een

bij zijn landgenooten overigens weinig voorkomend gebrek aan adjectieven. Het woord „deutsch” mankeert minstens éénmaal in den titel van zijn werk, dat slechts „deutsche Werkstoffkunde” omvat. In de tweede plaats is hij o.i. te zeer Duitsch, om aan zijn oordeel over dit gedeelte der materialenkennis waarde te hechten.

Maar zelfs al lukt het iemand, zich volledig te verplaatsen in de gesteldheid van geest, die zich noodgedwongen bukt voor wat sterkere machten hem opleggen, dan nog is de uitbreiding van het „nationale” denken naar het deel van het werk, dat wetenschappelijk had kunnen blijven, ons onbegrijpelijk. De schrijver betoogt, eveneens in zijn voorwoord: „Auf Vollständigkeit macht diese Einführung keinen Anspruch; nicht auf Umfang und Vielseitigkeit legte ich Wert, es war vielmehr meine Absicht das Verständnis für diese Materie zu wecken und zu eigenem Denken anzuregen”. Hij betracht inderdaad de meest volkomen éénzijdigheid. Behalve niet-Duitsche producten schijnen ook niet-Duitsche auteurs hem onbekend. Mochten, om het belangrijkste te noemen, de uitnemende resultaten van het Bureau of Standards niet worden vermeld? Moest de autarkie zich ook uitbreiden tot de fundamentele natuurwetenschappen, waarop de materiaalkennis is gebouwd? Meent de schrijver zelfstandig denken en deze bewustzijns-verenging bij zijn lezers te kunnen vereenigen? Uit andere publicaties weten wij, dat *Falck* zelf wèl de buitenlandsche literatuur kent. Waarom kan dan *Jänecke* in de voorrede van zijn pas verschenen werk: „Kurzgefasstes Handbuch aller Legierungen”¹⁾ wel schrijven: „Auf die vielfach sehr wichtige ausländische Literatur wurde besonders Rücksicht genommen” en inderdaad iederen onderzoeker de eer geven, die hem toekomt? Waarom doet *Falck* dit *niet*? Ook den welwillenden buitenlander is het niet mogelijk, met deze verminkende beperking genoegen te nemen. Met wetenschap heeft dit gedoe niet meer te maken. „Werkstoffkunde” is physische chemie en zelfs met haar meest verfijnde hulpmiddelen heeft deze nog nooit het stippelijntje ontdekt, dat door Zevenaar loopt. Phasen-theoretisch zijn „Deutschland” en „niet-Deutschland” zinledige omschrijvingen.

Wij zouden er de voorkeur aan hebben gegeven in opbouwende critiek de verdiensten en de tekortkomingen van dit werk te bespreken. De schrijver heeft ons dit onmogelijk gemaakt. Hij heeft zich geplaatst buiten de geestelijke gemeenschap van hen, die slechts de waarheid willen dienen... de waarheid, niets dan de waarheid en de *geheele* waarheid. Dit boek had moeten hee-

¹⁾ Otto Spamer, Leipzig. 1937.

ten: „Deutsche Einführung in die deutsche Werkstoffkunde für deutsche Zahnärzte”. Voor Duitschers was het dan misschien van betrekkelijke en tijdelijke waarde, voor ieder ander is het waardeeloos.

B. R. BAKKER.

Schooltandverzorging door J. J. B a c k e r D i r k s. Uitgave van „Het Ivoren Kruis”. Prijs f 0.15.

In een brochure van 45 bladzijden, verlucht met een aantal duidelijke illustraties, heeft de volijverige voorzitter van „Het Ivoren Kruis” een werkje gepubliceerd, dat — gezien ook de luttele prijs, waardoor het in ieders handen kan komen — niet zal nalaten zeer velen van het nut en de noodzaak der Schooltandheelkunde te overtuigen.

Daarnaast is het boekje echter nog meer, het is een zóó krachtig en warm gesteld pleidooi voor goede mondverzorging, dat zijn invloed op den lezer niet zal kunnen uitblijven.

Het feit, dat de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid dit geschrift heeft ingeleid, is een verheugend bewijs voor de belangstelling die aan dit vraagstuk aan het betreffende Departement wordt geschonken, een belangstelling die wij hopen dat ook bij vele gemeentelijke autoriteiten zal worden gevonden.

Vandaar dat wij met grooten aandrang de tandartsen opwekken om de distributie van deze voortreffelijke uitgave zooveel mogelijk te bevorderen.

NORD.
